



Ügyszám: NAIH-4595-5/2023

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

Kéked Község Önkormányzatának információszabadsággal kapcsolatos eljárásával kapcsolatban

Egy állampolgár bejelentéssel fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben Kéked Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) által nem megfelelően teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban fogalmazta meg panaszát, és kezdeményezte a Hatóság vizsgálatát.

A bejelentő 2023. március 7-én az Önkormányzathoz benyújtott közérdekű adatigénylésében az alábbi dokumentumokat kérte megküldeni részére:

1. Az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatát (polgármester, alpolgármester, képviselők);
2. Az Ügyrendi Bizottság jegyzőkönyveit (2019 óta).

Kéked község polgármester 2023. március 23-án kelt válaszlevelében arról tájékoztatta a bejelentőt, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezései alapján a polgármester, alpolgármester, helyi önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatát nem kell közzétenni a honlapon. A vagyonynyilatkozatokat előre egyeztetett időpontban, ellenőrzött keretek között lehet megtekinteni, azokról képfelvételt vagy másolatot nem lehet készíteni.

Az Ügyrendi Bizottság üléseiről készült jegyzőkönyvek megtalálhatóak a www.keked.hu honlapon.

Az ügyben a Hatóság az Infotv. 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított.

A Hatóság állásfoglalása – a rendelkezésre álló adatok alapján – a következő volt:

A polgármester, alpolgármester és képviselők vagyonynyilatkozatai

Az Infotv. 3. § 6. pontja alapján közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 39. § (3) bekezdése alapján „a vagyonynyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság (a továbbiakban: vagyonynyilatkozat-vizsgáló bizottság) tartja nyilván és ellenőrzi. Az önkormányzati képviselő vagyonynyilatkozata – az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – közérdekből nyilvános. Az önkormányzati

képviselő és hozzátartozója tárgyévben tett vagyonyilatkozatának benyújtását követően, az előző évre vonatkozó vagyonyilatkozatukat a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság a képviselőnek visszaadja. Az önkormányzati képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános, abba csak a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai tekinthetnek be az ellenőrzés céljából.”

Továbbá az Möt. alapján a polgármesterre, valamint az alpolgármesterre is alkalmazni kell az Möt. szerinti vagyonyilatkozat-tételi szabályokat, tehát a megválasztáskor, majd azt követően évente vagyonyilatkozatot kötelesek tenni a helyi önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatára vonatkozó szabályok szerint.

A polgármester, az alpolgármester és az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatait bárki számára **adatigénylés útján** megismerhetővé kell tenni.

Az Infotv. 1. számú melléklete jelenleg nem rendelkezik arról, hogy az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatát kötelezően közzé kell tenni. Ugyanakkor semmilyen rendelkezés nem tiltja, hogy a helyi önkormányzatok egyedi közzétételi listában rendeljék el a vagyonyilatkozatok közzétételét. Az idézett törvényi rendelkezés alapvetően azt a célt szolgálja, hogy az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatát bárki, korlátozás nélkül megismerhesse. Tekintve, hogy az internetes közzététel a választópolgárok információs jogának egyszerűbb érvényesíthetőségét szolgálja, és összhangban van a törvényalkotói szándékkal is, a nyilvánosságra hozatal ilyen módja a helyi önkormányzatok számára megengedett, de kizárólag csak abban az esetben élhetnek ezzel a lehetőséggel, ha ennek érdekében egyedi közzétételi listát alkotnak (és ezt előzetesen véleményezésre megküldik a Hatóságnak).

Nem képviselő bizottsági tagok vagyonyilatkozatai

Az Möt. alapján a bizottság tagjává nem önkormányzati képviselő tag is választható. A nem önkormányzati képviselő tag jogai és kötelezettségei a bizottság ülésein megegyeznek az önkormányzati képviselő bizottsági tag jogaival és kötelezettségeivel.

Fontos megjegyezni, hogy feladataik ellátása során a külsős bizottsági tagok a bizottság képviselő jogállású tagjaival azonos javaslattételi, döntési helyzetbe, ellenőrzési pozícióba kerülhetnek, amiből szintén az következik, hogy a bizottság nem képviselő tagjai is kötelesek vagyonyilatkozatot tenni.

A Belügyminisztérium tájékoztatása alapján a külsős bizottsági tagokra külön szabályokat megállapító Möt. 40. §. a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségről kifejezetten nem rendelkezik és direkt módon – ahogy az már a korábbiakban is kifejtésre került – a törvény vagyonyilatkozatot szabályozó 39. §-a is csak az önkormányzati képviselőt, polgármestert, alpolgármestert kötelezi a nyilvános vagyonyilatkozat-tételre. E szabályozásból a bizottsági tagok vonatkozásában az a következtetés vonható le, hogy a bizottság képviselő tagja nyilvános vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének képviselői minőségében és nem a bizottsági tagságához kötődően tesz eleget.

Az önkormányzatok működésének alapvető szabályait az Alaptörvény és az Möt. határozza meg. Ha az Möt. szabályozását vesszük alapul, összevetve a bizottsági tagok Möt.-ben megfogalmazott jogegyenlőségével, úgy leszögezhető, hogy a külsős bizottsági tag vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége általános jelleggel fennáll, de a vagyonyilatkozat nyilvánossága kizárható. Az Möt.-ben erre a helyzetre vonatkozó speciális rendelkezés nem lévén, az Vnytv. 3. §. (3) bekezdésében foglaltak tekintendők irányadónak, amely a közélet

tisztasága szempontjából különös jelentőséggel bíró tisztségek betöltéséhez és feladatok ellátásához, a közszférában való foglalkoztatás hiányában is előírja a nem nyilvános vagyonyilatkozat-tétel kötelezettségét, azok számára, akik külön jogszabály alapján vagyonyilatkozat-tételre egyébként nem lennének kötelezettek.

A hivatkozott jogszabályokat összevetve megállapítható, hogy a bizottság képviselő tagját nyilvános, a külsős bizottsági tagokat pedig nem nyilvános vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség terheli.

Vagyonyilatkozatok megismerhetősége

Az Infotv. 1. §-a szerint a törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerint a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be.

Az Infotv. 29. § (3) bekezdés szerint *„az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az **igénylő másolatot kaphat**. Az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az adatigénylés teljesítéséért – az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően – költségtérítést állapíthat meg, amelynek összegéről az igénylőt az igény teljesítését megelőzően tájékoztatni kell.”*

A Hatóság álláspontja az Infotv. 28. § (1) bekezdése, valamint az Infotv. 30. § (2) bekezdése értelmében – amennyiben az adatigénylést az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – **az adatigénylő által kívánt** technikai eszközzel, illetve **módon kell teljesíteni**. Amennyiben tehát az Önkormányzat nem tudja bizonyítani, hogy számára aránytalan nehézséget jelentene a kért módon való teljesítés, nem ajánlhatja fel egyedüli megismerési módként a betekintést.

A jegyzőkönyvek honlapon való elérhetőségéről szóló tájékoztatás

Az Infotv. 30. § (2) bekezdése szerint *„ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is. Az adatigénylést nem lehet elutasítani arra való hivatkozással, hogy annak közérthető formában nem lehet eleget tenni.”*

Ilyenkor – a Hatóság álláspontja szerint – az Infotv. elveivel az áll összhangban, ha a közfeladatot ellátó szerv az érintett adatokat tartalmazó oldalra mutató linket vagy URL-t bocsátja az igénylő rendelkezésére. Amennyiben ugyanis csak egy általános, az adott aloldal is magában foglaló honlapra történik a navigáció, az adatigénylés nem teljesül maradéktalanul, tekintettel arra, hogy az adatok beazonosítása az adatigénylő oldaláról további keresést igényel, melynek teljeskörűsége, pontossága nem biztosított.

Az Infotv. 30. § (2) bekezdése szerinti teljesítési mód tehát abban az esetben fogadható el, ha az adott linkre való kattintással közvetlenül elérhetővé válik az adatigénylő által kért adat, dokumentum.

A fentiekre tekintettel, az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján a Hatóság felszólította az Önkormányzatot arra, hogy haladéktalanul küldje meg a bejelentőnek az igényelt vagyonyilatkozatokat az általa kért formában, illetve a jövőben a közérdekű adatok honlapon való elérhetőségét a Hatóság fenti állásfoglalásának megfelelően szíveskedjenek megadni.

A Hatóság kérte továbbá, hogy az Önkormányzat hívja fel az adatigénylő figyelmét az Infotv. 26. § (2) bekezdésében foglaltakra is¹: a honlapon való közzététel és a célhoz kötött terjesztés követelményének megtartására.

Kéked község jegyzője 2023. május 11-én kelt válaszlevelében arról nyújtott tájékoztatást, hogy az Önkormányzat az adatigénylőnek kiadott tájékoztatásban foglaltakat a vagyonyilatkozatok tartalmának megismerésére tekintetben továbbra is fenntartja. Az Ügyrendi Bizottság üléseiről készült jegyzőkönyvek esetében a település honlapján történő elérési útvonalról – link beillesztésével – ismételten tájékoztatták az adatigénylőt.

Az Önkormányzat a Hatóság korábbi felszólításában kifejtett állásfoglalása ellenére sem teljesítette megfelelően a bejelentő közérdekű adatigénylését, ezáltal nem biztosította számára a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségéhez fűződő alapvető jogot.

A fentiekre tekintettel, a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki.

A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az információs szabadság, és az ahhoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására, és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, elektronikus aláírása szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

¹ Infotv. 26. § (2) bekezdése szerint: „Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók.”